

Hà Nội, ngày 27 tháng 7 năm 2012

Số: 117 /CTVN-HTQT
V/v phúc đáp văn bản số 829/BC ngày
24/7/2012 của Vụ Thông tin Báo chí

Kính gửi: Vụ Thông tin Báo chí,
Bộ Ngoại giao

Cơ quan Quản lý CITES Việt Nam nhận được văn bản số 829/BC ngày 24/7/2012 của Vụ Thông tin Báo chí, Bộ Ngoại giao (do Tổng cục Lâm nghiệp chuyển đến) về việc kiến nghị trả lời phóng viên về việc WWF xếp Việt Nam đứng đầu danh sách tội phạm đối với động vật hoang dã, Cơ quan Quản lý CITES Việt Nam trao đổi như sau:

1. Cơ quan Quản lý CITES Việt Nam nhận được báo cáo “ Wildlife Crime Scorecard - Assessing compliance with and enforcement of CITES commitments for tigers, rhinos and elephants”, tạm dịch là Bảng điểm Đánh giá tội phạm loài hoang dã - Đánh giá về tuân thủ và thực thi các cam kết của CITES đối với hổ, tê giác và voi của tổ chức WWF từ WWF Việt Nam gửi đến. Sau khi xem xét thấy rằng, bản báo cáo được tổng hợp, phân tích và đánh giá chỉ dựa trên tổng hợp từ các báo cáo của một số tổ chức phi chính phủ, thông tin trên các phương tiện đại chúng và một số cá nhân. Bản báo cáo đã đưa ra nhận định về hệ thống pháp luật và thực thi luật của một số nước, trong đó có Việt Nam không đáng tin cậy và rất tiếc là chưa tham vấn với các cơ quan thực thi pháp luật, nên bản báo cáo thiếu tính toàn diện và khách quan.

2. Cách tính điểm về tội phạm trên cơ sở nước nào bắt giữ nhiều vụ vi phạm thì là nước có mức độ về tội phạm loài hoang dã cao. Với cách tính như vậy đã loại trừ những nỗ lực của Việt Nam trong việc thực thi pháp luật.

Chúng tôi khẳng định rằng cùng với việc thành lập Ban chỉ đạo liên ngành về thực thi pháp luật loài hoang dã của Việt Nam (Việt Nam - WEN), sự hợp tác với ASEAN-WEN và các nước thành viên, trong những năm qua Việt Nam đã bắt giữ một số lượng lớn các vụ vận chuyển trái phép mẫu vật loài hoang dã có nguồn gốc từ nước ngoài với hơn 18 tấn ngà voi, trên 50 tấn tê tê, hàng trăm kg sừng tê giác, hàng chục mẫu vật hổ, v.v. những nỗ lực này đã góp phần không nhỏ trong việc ngăn chặn buôn bán quốc tế trái phép và nỗ lực bảo tồn chung của thế giới.

Hệ thống văn bản quy phạm pháp luật của Việt Nam về quản lý, kiểm soát buôn bán loài hoang dã đã được xây dựng ngày càng hoàn thiện và hài hòa với

các quy định quốc tế, trong đó có các quy định của CITES. Mọi hành vi buôn bán, vận chuyển, sử dụng trái phép mẫu vật thuộc Phụ lục I của CITES bao gồm cả tê giác, voi và hổ đều được pháp luật quy định nghiêm cấm. Tại Thông báo số 2012/036 ngày 18/4/2012 của Ban thư ký CITES quốc tế về Pháp luật quốc gia để thực thi Công ước, thì Việt Nam được xếp trong nhóm 1 gồm những quốc gia có hệ thống pháp luật đảm bảo thực thi CITES.

3. Về quản lý nuôi bảo tồn hổ: với những nỗ lực của các cơ quan thực thi pháp luật Việt Nam, đầu những năm 2000 đã kiểm tra, phát hiện một số cơ sở nuôi nhốt hổ trái phép, Cơ quan Quản lý CITES Việt Nam đã đề nghị các tổ chức quốc tế hỗ trợ xây dựng cơ sở để tịch thu đưa vào nuôi tập trung, nhưng chưa nhận được sự hỗ trợ, do vậy, sau khi tham vấn đại diện của Ban thư ký CITES nhiều lần, chính phủ Việt Nam đã lựa chọn phương án cho các cơ sở này được phép nuôi hổ vì mục đích bảo tồn, nghiêm cấm mọi hình thức nuôi vì mục đích thương mại. Việc cho phép nuôi thí điểm hổ vào năm 2007 của Việt Nam không trái với các quy định của CITES và pháp luật quốc gia. Trên thực tế, trong thời gian qua các cơ sở nuôi hổ tại Việt Nam đã tuân thủ đúng theo các quy định, được kiểm tra, giám sát thường xuyên, không có trường hợp nào buôn bán, tiêu thụ hay vi phạm xảy ra.

Những năm gần đây, các cơ quan thực thi pháp luật đã tích cực thực hiện nhiều biện pháp đấu tranh với tình trạng săn bắn, buôn bán trái phép mẫu vật hổ. Từ năm 2000 tới nay đã phát hiện và bắt giữ hàng chục vụ buôn bán trái phép và thu giữ hơn 50 mẫu vật hổ đều có nguồn gốc từ nước ngoài, không ghi nhận trường hợp nào săn bắn hổ ngoài tự nhiên xảy ra. Mặc dù có đề nghị sử dụng mẫu vật hổ chết để nghiên cứu thí điểm bào chế thuốc cổ truyền cho mục đích nghiên cứu khoa học và phục vụ chiến dịch tuyên truyền về tác hại của sử dụng cao hổ, nhưng Chính phủ Việt Nam đã xem xét kỹ lưỡng và không giải quyết cho thực hiện hoạt động này.

4. Đối với mẫu vật tê giác: Cơ quan Quản lý CITES Việt Nam đã phối hợp chặt chẽ với Cơ quan Quản lý CITES Nam Phi trong việc kiểm soát nhập khẩu hợp pháp mẫu vật tê giác theo đúng các quy định của CITES, hai nước đang xây dựng Biên bản hợp tác về bảo tồn đa dạng sinh học và dự định trình hai Chính phủ ký kết vào cuối năm 2012. Vào tháng 6/2012, Cơ quan Quản lý CITES Việt Nam, trong phạm vi hợp tác của Việt Nam - WEN đã kiểm tra ngẫu nhiên một số lượng sừng tê giác nhập khẩu hợp pháp về Việt Nam cho thấy mẫu vật sừng tê giác được lưu giữ như mẫu vật lưu niệm, bao gồm cả nguyên chiếc và đã cắt nhỏ ra để chế tác thành các đồ lưu niệm hoặc vật dụng như đế đèn, chén uống rượu.

Trước tình trạng săn bắn trái phép tê giác gia tăng ở các nước Châu Phi và để hỗ trợ trong việc ngăn chặn buôn bán trái phép mẫu vật tê giác, trong những

năm qua các cơ quan chức năng của Việt Nam đã tăng cường kiểm tra, kiểm soát và phát hiện, bắt giữ hàng chục vụ buôn bán, vận chuyển trái phép mẫu vật tế giác vào Việt Nam, riêng đầu năm 2012 đã phát hiện 2 vụ và bắt giữ 22 kg, góp phần ngăn chặn, hạn chế tình trạng nhập khẩu trái phép. Hiện nay, Chính phủ Việt Nam đang xem xét cấm nhập khẩu tất cả các loại mẫu vật săn bắn loài này vào Việt Nam.

Tại Việt Nam, công tác bảo tồn thiên nhiên, bảo vệ các loài động vật đặc hữu, nguy cấp, quý hiếm luôn được Nhà nước quan tâm, việc đấu tranh với tình trạng buôn bán trái phép các loài động vật, thực vật hoang dã được coi là nhiệm vụ trọng tâm của nhiều cơ quan thực thi pháp luật như Kiểm lâm, Hải quan, Công an, Biên phòng, Quản lý thị trường, v.v. Thực tế cho thấy, trong những năm gần đây, các cơ quan thực thi pháp luật của Việt Nam đã luôn thể hiện những nỗ lực cao nhất trong việc đấu tranh với tình trạng vi phạm pháp luật về loài hoang dã. Cơ quan Quản lý CITES Việt Nam sẵn sàng hợp tác, cung cấp thông tin minh bạch với các cơ quan thông tấn báo chí trong và ngoài nước, và các bên có liên quan, nhưng Cơ quan Quản lý CITES cũng kiên quyết phản đối những thông tin và đánh giá thiếu khách quan và toàn diện như bản báo cáo đề cập trên đây. Những đánh giá như vậy, không chỉ ảnh hưởng tới uy tín của Việt Nam, mà còn làm giảm những nỗ lực thực thi luật và hợp tác của các cơ quan thực thi pháp luật của Việt Nam và hợp tác quốc tế trong cuộc chiến chống buôn bán bất hợp pháp các loài hoang dã.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ban Tuyên giáo Trung ương (báo cáo);
- Cục Báo chí – Bộ TT&TT;
- Giám đốc (báo cáo);
- Các cơ quan thông tấn báo chí;
- Lưu VT/CITES.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Đỗ Quang Tùng